

Емилия Димитрова

МЕЖДУ ДВА СВЯТА

София, 2020

8

Трудният път към висините

Димитър седеше до масата и пишеше нещо, вгълбен в мислите си. Беше извървял много дълъг път, съпътстван от чудеса. Той участваше във всеки бой, биеше се рамо до рамо с християните, които бранеха свободата си и се защитаваха от нашествието на византийските армии. Помагаше самоотвержено на хората, грижеше се да има храна, лекуваше болните.

Младият мъж вдигна глава и замислен вторачи поглед в мъждукащия пламък на свещта на масата. Очите му бяха зачервени от невзрачната светлина в стаята.

Беше възмъжал и още по-красив, а сред чупливите му коси и брада вече се забелязваха тънки сребристи ивици. Мислеше за отдавна отминалите времена, за годините на неговото детство и ранна младост.

Нощният здрач бавно изместваше светлината на деня. Тази вечер Димитър стоеше на пост на високата кула.

Изведнъж се заоблачи и лека бяла пелена обгърна околността. Димитър съсредоточи погледа си в белотата и загледан така видя чудно видение – Гос-

под-Бог и една жена го гледаха, хем строго хем радостно. По едно време се чу мелодичен и ясен глас:

– *Върни се там, където се роди! Направи манастир – скален! Ние се постарахме да ти помогнем с някои неща, останалото от теб.* – Както се появи видението така изчезна.

Димитър гледаше в далечината смаян от чутото.

– Отдавна не се бяха появявали – възкликна той.
– Сам вземах решенията, а сега как да оставя тези хора, за които се жертва техния любим Водач и мой побратим, Свети Димитрий? – мъжът се замисли и продължи да разсъждава на глас:

– Но... щом така казват, значи трябва да изпълня Техния завет.

Младият мъж знаеше, че ще бъде много трудно да каже на хората, с които живее вече цели десет години.

– Как да обясня и дали ще ме разберат? – разсъждаваше трескаво той, а нямаше с кого да сподели. – Какво значи *скален манастир* и как ще го изградя? – С тези и много други въпроси, без да мигне цяла нощ, той посрещна утрото.

Димитър се изправи твърдо решен да съобщи на своите другари, най-приближените до него във всичко. „Тогава ще реша как безболезнено да си тръгна“ – помисли той и повика приятелите си.

Неколцина мъже се събраха в очакване на нещо много важно. Димитър разказа за видението и какво трябва да направи, а приятелите мълчаха, потънали в мисли.

– Мъчно ще бъде за нас, че ще ни оставиш и

вече сами ще трябва да се справяме с всичко – каза най-възрастният сред приятелите. – Много неща видяхме и научихме от теб, но това, което трябва да направиш, е много по-важно. Без Божествените сили, нищо ценно няма да получим в живота. Ние сме благодарни за това, което имаме и всеки ден се молим да бъдат с нас. Това е нашата обич и любов към Тях и като добри християни трябва да сме верни и честни спрямо живота!

Мъжът замълча и след малко продължи с още по-уверен глас:

– Тръгвай, Димитре, ако имаш нужда от нещо ще ти помогнем, както ти ни помагаше от все сърце през всичките години. – Мъжът млъкна и се загледа с питащ поглед към другите приятели, а те млъчаха и кимаха с глави в израз на съгласие.

Димитър стоеше и ги гледаше с болка в сърцето си, но и с благодарност – той вече беше получил съгласието на приятелите си.

Скоро Димитър се появи, оседлал белия кон. Градският площад беше почернял от хора, мъка беше изписана на лицата им, а в очите им блестяха сълзи.

Мигът на раздялата беше трогателен. Младият мъж, силно развълнуван, се поклони и заговори с ясен и уверен глас:

– Братя и сестри, не плачете, *силно вярвайте и не губете надежда!* Любовта и обичта ви към Господ-Бог винаги да бъде щедра и благородна! Той ще ви отвърне с много повече любов и обич. Бъдете до-

бри християни, борете се за съществуването на християнството! То ще ви учи на добри дела и животът ви ще бъде по-лек. Не се поддавайте на изкушения, злоба, материални богатства – това убива душата и духът ви страда. Не бъдете роби на Сатаната!

Хората слушаха със зяпнали уста и попиваха всяка дума на Димитър, а душите им бяха помръкнали от предстоящото изпитание.

Белият кон се размърда неспокоен, потропа с крак и шумно изпръхтя, сякаш за да подскаже, че е време да тръгват. Хората подадоха на Димитър пълна торба, той оседла коня и даде знак да отворят Високите порти. Младият мъж вдигна гордо глава, побутна любимия си кон и тържествено излезе извън очертанятията на Големия град, а после конят препусна в галоп и постепенно се изгуби в далечината.

Високите порти се затвориха и сърцата на хората също се затвориха. Нямаше го техния спасител, герой, водач, чието сърце биеше за тях като им вдъхваше *вяра, надежда и голяма любов* към честния път в християнството.

Мина много време откак конникът галопираше през поля, долини и гори. Димитър дори не помнеше посоката към родното място. Той беше само на десет години, когато тръгна оттам, но изглежда *конят знаеше пътя*. Той препускаше, изправил глава, размахал буйна грива.

Скоро конят започна да намалява темпото, спря

на едно място и изцвили. Димитър погледна наоколо и в първия момент нищо не му подсказваше, че тук е неговия дом. Слезе от коня и тръгнаха заедно, като се оглеждаше наоколо. Вътре в себе си чувстваше, че е у дома, но обстановката отвън го притесняваше. Спомни си малкото изворче с кристално чиста вода.

– Колко пъти напълвах стомната с вода от извора и се къпех в хладните му води – възкликна той, – а сега всичко е толкова различно.

Той повървя още малко, привлечен от шум на течаща вода и изведнъж съзря буйна река, която се разливаше надолу, а бреговете ѝ – *Каква красота!* – бяха обсипани с бели маргарити!

Развълнуван и с туптящо сърце, Димитър се изкачи по-нагоре и тогава видя родната къща – все същата, но потънала в самота без любимата му майка. Тя не дочака синът си, а загина като мъченица в името на християнството.

Над къщата имаше свод, а още по-нагоре съзря двете огромни бели скали. Сега те бяха голи и величествени, само най-отгоре растеше маслинов храст, а в подножието им цъфтяха разноцветни и уханни рози. Конят полегна на земята край тях, а Димитър се приближи до вратата на постройката и с изненада забележа *дървения кръст!* Вратата изскърца, той пристъпи напред и нещо много мило, осезаема радост и топлина бликна в сърцето и душата му.

– Да, вече съм у дома! – възкликна той, вдиша дълбоко от свежия ароматен въздух и красивите спомени от детството изплуваха в съзнанието му.

Минаха два месеца, а Димитър се трудеше усилено – изчисти местността, събра камъни и започна да гради още една стая с малки прозорци до дома, където израсна. От време на време сядаше да отмори от изнурителния труд и тогава си спомняше с умиление за онова малко вълче от детството му, с което така хубаво си играеше. Тогава разказваше на вълчето за своите мечти и стремежи, а сега и него го няма...

Храната, която хората му дадоха на изпроводяк, вече беше на привършване, макар че той почти не се хранеше, а по-често пиеше вода от буйния поток наблизо, която му даваше сила.

Един ден Димитър реши да обиколи местността. Призори на следващия ден той яхна коня и тръгна. Скоро пристигнаха в малко село, сгушено сред хълмовете. Наоколо се мяркаха бледи, изморени и болни хора. Димитър спря коня наред мегдана и попита първия срещнат на пътя:

– Каж ми човече, къде съм?

Човекът беше бос, изглеждаше измъчен и дрипав, само с една връхна дреха, а погледът му беше като на ранено животно. Първоначално нищо не продума, но се взря в лицето му по-внимателно и... Миг след това човекът падна на земята и едва чуто извика с немощния си глас:

– Ти си синът на Теодора-Петка, синът на Небесния цар – Бог! Прости ми! – Мъжът започна да

плаче и да целува нозете му.

„Не бях очаквал това!“ – помисли Димитър, смаян от изненада и много въпроси нахлуха в съзнанието му. Той повдигна стареца, подаде му една пара и тихо рече.

– Върви си със здраве, добри човече, Бог да те пази!

Младият мъж хвана юздите на коня и така продължи да върви, разглеждайки къщите наоколо. Тук-там се виждаха деца – голи, боси, недохранени.

„Живи – мъртви“ – помисли той. – *Какъв грях имат тези хора, че така страдат?*

Димитър спря пред една по-голяма къща, чиста и подредена, с двор пълен с цветя. Входната врата беше червена. В този миг нещо го бодна, нещо му напомняше...

Вратата се откряна и се показаха мъж и жена, скромно облечени, но спретнати и усмихнати. Щом го видяха се спряха и с любопитство се спогледаха.

– Добър ден, бъдете благословени! – Димитър ги поздрави с усмивка и се поклони.

Жената тутакси го хвана за ръката и каза:

– Недей, Димитре, ние трябва да ти се поклоним! Ако имаш нужда от нещо, обади се. Винаги си добре дошъл.

Димитър стоеше като вкаменен. „Кои са те и откъде ме познават? – питаше се той. – Пък и сиромашът така неволно постъпи...“ Той искаше да узнае кои са тези хора, но преди да ги попита, те вече се бяха отдалечили нагоре по улицата и се скриха от погледа му.

В този момент конят не беше до него. Младият мъж се озърна и го видя в горния край на градината, вперил поглед в червената врата. Димитър подвижна леко, конят го погледна и с тежки стъпки се доближи до него, хвана го за юздите и заедно тръгнаха нагоре по улицата, където се изгубиха мъжът и жената...

Така замислен Димитър чу говор и конски тропот. Недалеч от мястото, където беше, видя малка ковачница. Мъже спореха за нещо, а два мършави коня търчаха сърдито насам-натам.

Той спря за малко и му хрумна идея.

– Отдавна моят любим кон не е подковаван, пък и може да харесам нещо, което да ми е от полза – рече той почти на глас и тръгна към ковачницата.

– Бъдете благословени! Може ли да видя някои неща? – поздрави младият мъж.

По-възрастният мъж кимна с глава и отиде при коня. Погали го така, както майка гали чедото си.

– Разгледай, каквото искаш – отговори мъжът и се зае с копитата на коня.

Димитър се заглежда и видя много сечива, майсторски изработени. Имаше и други инструменти. Той се зарадва, че намери всичко това, за да си помогне в работата си. Отдели лопата, мотика, сърп и голям нож. Обърна се и беше изумен – конят му беше допрял глава до главата на ковача и като че ли си приказваха!

Усетил погледа на Димитър, ковачът се обърна с думите:

– Избра ли нещо?

– Да, ето тези сечива – каза Димитър и извади

пари, за да плати, но ковачът сложи ръка на рамото му и с топъл глас заговори:

– Нали така учеше хората „Да не се изкушаваме от богатство, пари и лицемерие.“ Върви си по живо и здраво, Димитре, скоро пак ще дойдеш, повярвай ми – ковачът се поклони и влезе в малката къща.

Другият човек вече го нямаше, както и мършавите коне.

Димитър прибра инструментите, качи се на коня и препусна към своя дом.

Един ден, докато работеше по градежа и от време на време се взираше в скалите по-нагоре, изведнъж чу необичаен шум. Заслуша се и след малко видя кон, впрегнат в каруца и неколцина мъже, които бавно идваха към него. Димитър се изненада, изправи се и изчака да се приближат. Скоро пред него застанаха дрипави мръсни мъже, които го гледаха със смирение. Сред тях разпозна ковачът, който стискаше в ръка шапката си.

– Димитре, не се сърди, че нахлухме по този начин. Решихме да ти помогнем с каквото можем – рече с тих глас ковачът и се заслуша с наведена глава, очаквайки отговор.

Димитър все още се чудеше на тази благородна инициатива, после се усмихна и отвърна с благ глас:

– Добре дошли, мили хора, приемам с радост вашата помощ!

Щом чуха тези думи, хората се оживиха и запретнаха ръкави. Свалиха от каруцата дъски, железни греди и някакви инструменти.

– Откъде да започнем?

– Всичко тук е за работа – Димитър направи кръг с ръка наоколо без да посочи нищо конкретно.

Мъжете с ентузиазъм се заеха да вършат кой каквото може, а Димитър ги гледаше с умиление и радост. Погледна нагоре и проговори:

– Благодаря Ти, мили Боже, благослови ни! Ще направим това, което искаш!

Така минаваха дните – хапваха по нещо оскъдно, пиеха бистра вода от буйния поток и продължаваха да изграждат новата постройка. А Димитър всеки ден, понякога заедно с ковача, *дълбаеше в скалите стъпалата към бъдещия храм.*

Изминаха много месеци и години. Сезоните се сменяха, както природата беше отредила, а Димитър вече беше издълбал *четиридесет и осем стъпала* до върха на скалата. Заби кръста най-отгоре, а в основата беше издълбал плато, като легло. Встрани от него имаше вход – само той знаеше защо го направи и колко дълбоко навътре в скалата!

До неговия дом изградиха още шест малки стаи. В двора на постройката изкопаха кладенец. Ковачът и двама от мъжете, които самоотвержено помагаша месеци наред, се прибраха в селото, а трима от помагачите останаха да живеят заедно с Димитър.

Един ден, докато се разхождаше из околността, Димитър навлезе доста навътре в гората, като се наслаждаваше на красотата наоколо.

Изведнъж усети, че някой го наблюдава. Извърна глава и видя двама мършави мъже. Бяха прегърбени, целите в дрипи, стояха и го гледаха уплашени. Димитър срещна погледите им и така се гледаха втрещено един в друг. Измина един дълъг и труден миг на взаимно изучаване.

– Кой сте? От къде сте? – попита смело Димитър, но отговор не последва. Тогава той продължи:

– Хайде, елате с мен!

Те се усмигнаха с беззъбите си уста и тръгнаха след него. Така в обителта станаха петима мъже, за които Димитър се грижеше. Те изпълняваха всичко, което трябваше и бяха благодарни, че са заедно. После дойдоха още осем човека. И така постепенно във времето обителта се превърна в мъжки манастир.

Всяка вечер Димитър седнаше на малката маса и, в светлината на горящата свещ пред него, пишеше с паче перо върху листата, дадени му от ковача. Никой от обитателите не знаеше за тези тайни занимания на Димитър.

Един ден той реши да ги покръсти с имена на мъченици, каквито бяха те.

Вече всички живееха задружно, помагаша си, работеха и поддържаха целия район на манастира, отглеждаха плодове и зеленчуци, за да се изхранват. Димитър ги учеше на много неща, които те не знаеха. Учеше ги да четат и пишат, обясняваше за силата на вярата, а те го слушаха в захлас и постепенно започнаха да осъзнават много неща.

Често Димитър се усамотяваше край буйната

река. Сядаше на брега и понякога с часове наблюдаваше тайнствената игра на водните капки, които се втурваха стремглаво надолу към безкрайността. Усещаше някаква притегателна сила в тези миниатюрни кристални топчици, които се разпръскваха във въздуха и нежно галеха лицето му.

Друг път, седнал сред белите маргарити, пишеше съсредоточен в перото или загледан в безкрайната небесна шир.

Мъдростта, дадена му от Бог и Господ-Бог намираще израз в писанията му, а той не жалеше усилия, за да остави тази велика премъдрост за идните векове.

Година след година времето се търкаляше по своя безкраен път. Така красиво беше подредил написаното в една дебела книга, която беше много скъпа за Димитър.

Не мина много време той усети, че един от монасите го следи. Първоначално не обърна внимание. „Нали аз го подслоних!“ – разсъждаваше Димитър, но въпреки това остана предпазлив и наблюдателен за случващото се.

Един ден Димитър излезе с коня на разходка. Любуваше се на красотата наоколо, вдишваше с пълни гърди свежия и уханен въздух, на душата му беше леко и пееше нежно някаква песен със свои думи – още от дете обичаше да пее!

Изведнъж застана нащрек, младият мъж се огледа, но не забеляза нищо. После погледна към коня

си – той пасеше спокойно. Ала Димитър не беше спокоен, вдигна поглед нагоре и видя знак, който сочише към дома му. Тутакси Димитър възседна коня и препусна към манастира – всички монаси, освен един, работеха в градината.

В първия миг Димитър не осъзна отсъствието на един от тях, но в следващия миг се спусна към своя дом и... *Какво да види?* Пристъпи бавно през откренатата врата и съзря монаха, който пълзеше по земята и търсеше нещо – малкото сандъче, в което прибираше свещта, беше на земята. Имаше и други разпилени неща. Монахът гузно го погледна.

– Аз само исках да почистя – със заекване рече той, изправи се и с наведена глава се изниза навън.

Димитър го изгледа, а после взря зоркия си поглед в разпилените по пода скъпи за него неща. „Какво е търсил? – мина през ума му мисълта за книгата, но само той знаеше къде я слага. Втурна се да провери и... *“Слава Богу“* книгата беше на мястото си!

Книгата бе най-голямото му богатство!

После вдигна от земята една кутийка и леко я заклати – никога не беше я отварял! Помнеше, че майка му Теодора старателно пазеше тайната и никога не му каза, какво има в нея. Тя все повтаряше:
„Когато му дойде времето, мили сине, ще научиш. Който я подари при раждането ти, той ще я отвори!“

И така малкият Димитър престана да пита майка си за това и оттогава не се беше сещал за нея. Когато пристигна отново в дома си, намери кутийката,

скрита в една тайна ниша в стената – майка му се беше погрижила да я скрие добре.

Димитър седна, свел глава и размишляваше. „Какво да правя? Как да постъпя? Ако питам монаха за случилото се, как ще реагират другите монаси? Все пак нищо не е взел. Но, какво го е накарало да влезе и да тършува? Какво е търсил? “

Така унесен не чу звънкия глас на клепалото, който известяваше, че е време за уединение, молитва и сън. Погледът му блуждаеше и се спря върху кутийката. Той я взе в ръцете си, залюля я и оттам се чу мек звук. Обърна я няколко пъти в ръцете си, за да открие как да я отвори. И в този миг...кутията се отвори!

Димитър с любопитство погледна вътре и видя малко кръстче, закачено на синджирче, една икона от изографисано дърво и...*перо!* „ Колко интересно! “ – възкликна той наум. – Перото беше особено. Взе кръстчето и го сложи на шията си, после разгледа иконата – беше изографисан образ. В кутията имаше още малък пръстен. Димитър го погледна и помисли да го остави обратно в кутията, но пръстенът като че ли скочи и се нахлузи на пръста му. Димитър онемя от изненада.

– Какво чудо стана – възкликна той, – а аз нищо не знам!

Той остави кутията настрана и запали свещта. Посегна към книгата, започна да пише, но изведнъж свещта се прегъна и загасна. Въздухът в стаята стана някак особен. Димитър помисли, че свещта е догоряла, но ... миг след това цялата стая блесна в ярка

светлина. Той не се уплаши, но бе озадачен. В края на стаята, близо до прозореца изведнъж се яви белобрад старец с много строг поглед. Димитър покорно сведе глава, а сърцето му биеше лудо.

След минута съзерцаване в светлината се чу ясен и кротък глас:

– Знаем какво ти тежи. Смирението ти е достойно! Предатели и лъжци много. Но знай, ще дойде още по-лошо време – лъжци, предатели, неверници, мързеливи, лакоми за власт, пари и богатство хора ще напълнят Земята. Животът ще стане много, много тежък. Безверието, жестокостта, безчестието ще посеят само тръни! Животът ще бъде отровен. Няма да има благоденствие и децата ще се закърмят с отровата на техните родители. Всички тези неща, лакомията за власт и богатство, измислени геройства ще доведат проклятието над тях и техните семейства.

Ти си верен и честен мъченик. Напиши тази книга – най-истинската, поучителна история за добрите християни, които са благодарни за това, което имат и се молят за здраве и благополучие.

Нека тази книга бъде Нашето послание към идните поколения за век-веков!

Димитър слушаше и не смееше да помръдне – той очакваше още нещо. Дълго време не се чу нищо. И изведнъж ... тъжен глас прошепна:

– Сбогом, мили Предводителю на християните! Сбогом, мъченико! Скоро ще се видим, завинаги!

Настана гробна тишина. Ярката светлина в стаята изчезна и след малко свещта се запали отново. Димитър седеше като закован за стола. После нещо го осени, той се прекръсти и целуна малката икона.

Вечерта отмина като всяка друга нощ, но сега се чувстваше че има нещо друго, което витаеше в пространството наоколо. Все още се стелеше мрачната пелена на нощта, тук-там бледоликата светлина на ранното утро се опитваше да пробие тъмнината. Димитър излезе навън и отиде при любимия си кон. Погали го нежно, облегна глава на шията му и тихо заплака. Конят остана все така кротък и от време на време близваше ръката му.

Димитър не мислеше за себе си, не се боеше от смъртта. Той плачеше заради смисъла и съдържанието на дръзките думи, които чу.

„Нима тези, които жертваха живота си за християнството ще бъдат забравени и погубени? Но това ще бъде най-големия грях на човечеството! И този грях ще погуби всичката красота и многообразие на живота, което Създателят е сътворил с такава любов! “

Зората го завари легнал в краката на коня, леко задрямал. Усети нежна целувка и чу тих, мелодичен глас:

– *Ти си моят син, обичам те!* – прошепна гласът и изчезна.

Димитър трепна. „Какъв срам да заспя тук!“ – помисли той, изправи се на нозе и се огледа. – Навън все още не се виждаха монасите. „Сега те са в

молитва“ – промълви той и тръгна към стаята да се помоли пред Бога. Преди да излезе отново навън, той пак се замисли:

„Как да постъпя с монаха, който заварих в моята стая? – питаше се той, въздъхна тежко и се присъедини към мъжете отвън. Монасите се занимаваха с разни неща, *само един от тях липсваше*. Озърна се наоколо, обиколи насам-натам, но не го откри.

После влезе в своята стая, седна на масата и отвори книгата. Загледа се в написаното и беше удивен! – ***Всички букви бяха златисти, излъчваха някаква енергия!*** После взе перото, което намери в сандъчето и започна да пише, ... а *буквите горяха* в ярка светлина!

Така не усети, че вече часове наред пише, а монасите вече се бяха прибрали по килиите. Той стана и все още беше под силното въздействие на написаното – тези истински истории за сътворените от Бог чедата, дал им най-хубавото честността и вярата. В името на християнството всички те отидоха на смърт без страх, с благодарност към Бог и молитва на уста умираха. Димитър излезе навън с радост, която изпълваше душата му с истинска вяра.